

zapustila tak lepa mlada žena, je privlekel en „krakal“ kosoši od Kreftovega Johana. Pezkošava Mica iz Sratovec pa je „ofrala“ eno stopico smetane. Tak zdaj pa še muzikante, pa imajo v farofu gostijo sredi posta. To je te pa — „sveti“ misijon. Na ta način mora vera pešati. Somišljeniki, tak lepo v Radgonskem okraju organizirani, poučujte ljudstvo! Naše ljudstvo ne sme postati nikdar plen črnega klerikalizma!

V Mezgovcih. Dragi „Stajerc“, nisi še v svojih predalnih prinesel nič od naše občine Mezgovce. Toraj te prosimo, stori nam to uslugo, da nam pustiš mali prostor, da tudi izve širok svet od naše občine zanimive stvari, kako gospodarijo naši občinski očetje. To so vam pravi klerikalci, seve, da samo takrat, kadar se gre za nikdar napolnjeni žep. Dragi mi, saj so ti znani Brendiči, saj smo že mnogo čitali v tvojih listih od njih. Toraj poslušaj svet in strmeli boš! Predstojnik je Brendič, svetovalca še za zdaj zamolimo. To pa moram opomniti, da zdaj so mu potekali dnevi županovanja; ti očki so dogospodarili! Kaj se vboji smilimo mi tem ljudem, ki se za blagor občine niso brigali. Ceste so zanemarjene, občinska in ubožna blagajna imata sušico; saj tudi mora tako biti, — volk sit pa jagnje celo, to tudi ne more biti; mošnja polna pa za blagor občine kaj storiti, to tudi ne more biti. Imamo ubogo, ki je že bila 2 krat na operaciji pa nima vinarija svojega, le to kar so ji usmiljeni ljudje druge občine podarili, zamanj je prosila pri svoji občini. Sedaj mora spet v Ptujski bolnišnici iskati pomoči. Toraj takšni so naši očetje! Zdaj pa te prosim, dragi „Stajerc“, še za malo prostora in malo potrpljenja, da boš znal, kako se nam godi tu doli. Imeli smo občinske volitve, pa mi imamo samo 2 razreda in sedaj bo moral zapustiti Brendič stolec, ker mora biti tudi temu enkrat konec. To je Brendič zavohal in si študiral, kaj bo zdaj, ker je zvedel, da manjši posestniki nameravajo enkrat prodreti v odbor. Zdaj pa njegove grešne kosti spreleti groza: kaj ako bi zmagali in mi račune pogledali ter povabil gospode iz Gradca in jaz Brendič in celi stari odbor bi imel sitnosti. Tuhtal in tuhtal je prav kunčno! In potem se je čulo govorice: kdor noče z obljubami prav voliti, pa bo moral, če se mu žuga, da bomo razmerili občinsko posestvo, drugi ne sme pasti, tretjemu ne gre orat, četrtemu bo vzeto posestvo, ki ga ima v najem itd.; zopet drugemu obljubi kaj drugega pa tega še zdaj ne povem. Ali mi smo le priborili 2 naša v odbor in 2 namestnika. Imam vam še veliko sporočiti o naših računih in tudi zaradi lova imajo naši očetje mnogo masla na glavi, pa to bo vse še prišlo drugikrat na vrsto; le maslo se sprijaznite z nami!

Dobje pri Planini. Župnik Vurkelc nas napada v „Slov. Gospodarju“ in nas imenuje „lažnivec“, vkljub temu, da govorimo in pišemo o njemu samo golo resnico. Kaj takega bi značajni človek ne storil; da pa to stori župnik Vurkelc, kateri le tuhta, kako bi ljudstvo hujekal, farbal in ciganil, se ni čuditi, saj tudi prigovor pravi: Kakor je človek sam, tako misli tudi o drugih. V omenjenem listu se hvali, da ima že veliko vlog v farški posojilnici in da se je tudi že veliko izposodilo. Mi pa trdimo in tudi dokažemo, da radosolne vloge prav nobene nimate, dokažemo Vam, da ste v spovednici na svetem mestu ljudi prigovarjali, da naj Vam prinesejo denarja, da ste šolskim otrokom zapovedovali, da naj njih stariši prinesejo Vam denarje, da ste ljudi plavšali, da se bo dobiček pri posojilnici med ude razdelil, in da niste povedali resnice, da po Vaših štatutih slučajni dobiček pri posojilnici zleze le v Vaš žep in izguba plačajo ude posojilnice. Ali se ne bojite kazni, ker ljudi plavšate in lažete? Hm, hm, greh bi storil kdor bi Vam rekel da ste se lastnoustno izjavili, da ni Vaša dolžnost, da bi šli človeka v smrtni nevarnosti previdi z svetimi sakramenti, če bi Vas bil prej kedaj razžalil. To pa ja ni po izgledu Kristusa, kateri je še celo molil za svoje sovražnike. V tej zadevi bomo se prosili prevzvišenega knezoškofa za svet in pojasnenje, ali je mogoče da bi to resnica bila. Župnik Vurkelc pa menda itak pričakuje kakšne podnošnice od prevzvišenega knezoškofa, da je rekel pri velikonočnem spraševanju: Morebit bojo škof tudi meni kaj rekli, ja pa jes hočem priče imeti. S tega se lahko sodi kaj župnik misli, da hoče priče imeti.

Najhitreje namerava še prevzvišenega knezoškofa tožiti, ker je ves vnet za tožbe. Ako bi župnik Vurkelc sveti evangelijski pridno študiral, kakor tožbe, bil bi najmenitnejši duhovnik. Občinske volitve bi že morale biti tukaj oktobra 1907 razpisane; pa ker se župnik nima dosti zaslonbe, hujeka čez vse nevidnega župana „Tomaža“, da volitve ne razpiše. Prigovarjal je že na mnogih mestih, da bi volili po silem kramarja „Tonča“ za župana. To bi mu bilo gotovo najbolj po volji, da bi bil po silem kramar župan, župnik tajnik in blagajnik, kmet pa palico v roke in s trebnuhom za kruhom. Ali Vam gosp. župnik še ne zadostuje tistih 3000 kron, katere ste izciganili iz faranov, in ste jih plavšali, da bode kupili kaplana? Zdaj tuhtate še občinske doklade v svoj žep spravljati? Res lepi koraki za duhovnika, kot namestnika božjega. Mislimo in trdimo pa, da z Vaše moke ne bo kruha. Kakor nam le hudo želite, vredni ste vsega našega zaničevanja in preziranja. Pomnite si: Kjer sejejte sovražstvo in prepri, bodejte želi vihar. Prihodnjič bomo še povedali, kako kunčno župnik Vurkelc vbožne podpore razdeluje, torej na svidenje!

Iz Zibike. Dragi „Stajerc“! Nekaj novic ti moramo naznaniti tudi od našega pevskega društva ki so ga naš g. župnik in Alojz Čander ustanovila. Društvo je res močno in veliko. Fantje in dekleta zmirom zdaj imajo šolo, vsaki večer od 6. do 12. ure po noči. Vsaki večer se po poti pnavljajo, da tenor ne pozabijo. Zapojejo: „Kutu kutam, kutu kutam...“ Prvikrat so peli na korn v cerkvi v Božiču pri ponočnicah; peli so latinsko, ker baje slovensko dobro ne znajo. In tudi naš novi organist je krasno orglal, eno je pritnil, pa je bilo troje tiho. Mi možje iz Zibike ne moremo poslušati orgljanja pri kaplanovi maši; najbolje da je tiho, da lažje mi stari možički molimo. Ali naš g. kaplan so pač en fajn gospod ne nucejo ne moštne ne koruzne birje; živijo ob svojem denarju. Zahvaljujemo našega župnika za g. kaplana, so ponižni dušni pastir. Več povemo drugič!

Več mož iz Zibike.

Žitaravas. Dragi „Stajerc“, dovoli mi tudi malo prostorčka v tvojem cenjenem listu, da ti povem, kaj imam na srcu! Neki človek, o katerem smo pisali svoj čas večkrat in o katerem smo pričakovali, da se vsled naše kritike spametuje, nagnil se je zopet na hudo. Povsod se vmešava, povsod vtika svoj nos, mesto da bi se briga za svoja posla. Na primer bi spravil rad pošto od Miklavca v Žitaravas, v hišo, kjer bi mogel lahko prehovati, kakih in koliko časnikov, n. pr. „Stajercev“, dobivajo ljudje. Svojemu toplemu prijatelju in somišljeniku, ki je sicer mož „na veter“, pa bi pripomogel do boljšega zaslужka in „kšefta“. Vse politika! Sliši se tudi, da hočejo dvojezični poštni pečat. Menda so čez noč znoreli vsled slabe igre in slabega „kšefta“ pri gledališki predstavi in ne razumejo več nemškega jezika, ne nemškega poštnega imena. Oh ti presneti čudež! Gotovo 30 let smo imeli enojezični pečat, pa zavolj tega še nikdo ni zbolel, še manj pa znorel. Kar na enkrat pa zbolijo črnuhi na umu in le dvojezični pečat jih more rešiti norišnice. Ja, ja, povsod ista pesem: Dajte nam dvojezične pečate in napise na straniščih, potem nam je gospodarski in duševni napredek gotov! Res zadovoljni in priprosti ljudje, pa tudi srečni ljudje, da jim za take bedarije ne pomanjkuje časa. Seveda, pošteni ljudji denuncirali in med ljudi trojiti nemir, to je pač lahek poklic. Poštenega dela pa taki ljudje itak niso navajeni. Vprašali bode: Kdo pa je voditelj in pokrovitelj takih neupolnih, velekoristnih in težavnih podjetij? Lahko ga spoznate, če vam navedem besede svetega pisma: „Hütet euch vor den Gezeichneten!“

Bajdiše nad Borovljami. Veliko se že pritožuje o slabi cesti, ki vodi iz Borovljan do nas. Resnica je, da zasipajo vedno plazi to pot. A še hujšega se je bati. Cesto so do sedaj popravljali fužinski gospodje. Popravljali so jo za Fužine in tudi za Senske kmete. A v kratkem bode še slabše. Fužine se bojo pustile in preselile v bližnje Borovlje, cesto pa potem nihče ne bo popravljal. K večjemu tisti gospodje v Celovcu, ki širokoustno nebeški raj obljubujejo zapeljanim kmetom, ali

pa morda Senški fajmošter Mažej in občinski šribar. Deželni poslanec Kirchner p. d. Razaj se je že dosti potrudil za Sele in preudarjal je tudi da se zida to cesto na deželne stroške. Dosegel bi bil tudi to, kakor že marsikaj za Sele, a nevaležni in od tujih privrancenih hujšakačov nahujskani so glasovali Seljeni pridno proti temu vrlemu poslancu in njegovim tovarišem. Saj jim je bil tudi pri zadnjih državnih volitvah orglal ljubši nego njih bližnji sosed Seifritz, ker bolj sladko zagodi. Revni kmetje trpijo in se trudijo. Francej godi, farček pa se smeji... O sirote, ali vas „dohtar“ še ni dosti „obrojil“! Kako dolgo bode še hodil senške ovčice striti? Tudi s pašo je ravno tisto. Ko bi se držali kmeti v Selah prave poti in se ne dali zapeljati prvaškim oderuhom, ampak poslušali na svoje tovariše in poštene domače kmete, ki so boljše previdni, bila bi ohranjena še marsikatera stara pravica. Kaj pomaga, ko pišejo ti prvaki vse mogoče v svojih listih, ko nam kmetom pomagati ne zamorejo? Tudi zdaj tuli neki modrijan v „Korošcu“ o slabi cesti. Zakaj pa jo ne popravi, zakaj pa ne preudari, kdo naj jo popravi, če jo on ne zamore, čeravno je tako tehnično in kunšno izobražen, da je strah Morda dajo gospodje duhovni od tistih 4 milijonov, ki se jim vsako leto od lanskega naprej darujejo iz naših davkov, malo podpore... Kmet trpi. far se masti!

M

„... Slabo stanje kmetijstva čuti vsa truplo naroda; celo narodovo truplo boleha, ako postane kmetijstvo bolano; ako je bolezen zelo resna, je narod uničen. Vsako ljudstvo propade, ako propade njegovo kmetijstvo“.

Knez Bismarck l. 1884.

Novice.

Kaplan dr. Korošec, zakaj molčite? Na kmetškem shodu v Mestinju povedal je klerikalni posestnik Stoklaser, da mu je poslanec in kaplan dr. Korošec pisal, da „za sedaj na kakšno podporo po toči oškodovanim posestnikom niti misliti ni“. Gospod dr. Korošec, Vaši volilci Vas vprašajo javno, ali je ta izjava Vašega pristaša g. Stoklaserja resnična ali ne? Na dan z resnico!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Klerikalno-narodnjaška laži. Naš zadnji shod v Mestinju je bil tako znamenit, da mora tudi vsak pošteni nasprotnik to priznati. Zato pa bluje nasprotno časopisje ogenj in žveplo, da bi zmanjšali pomen tega zborovanja v obeh javnostih. Nasprotniki se držijo gesla: „Le laži, laži kajti nekaj že ostane“. Ali s tem kažejo nasprotniki ljudstvu le svojo lažnivost, svojo podlost. Nesramno naravnost je pisal mariborski „Fihpos“ o shodu v Mestinju. Več kmetov, ki so bili na shodu in so potem čitali „Fihposovo“ poročilo, nam piše sledeče: „Zadnji Slov. gospodar“ je prinesel članek „Stajerčevi kmetški shod na Mestinju“, v katerem se nahaja do 32 laži! Te laži pa niso prišle od pri Smechu navzočih klerikalcev, ker so se nam ti preneumni zdeli. Pač pa je bil eden na shodu od „narodnjakov“, ki je celi shod štenografiral. Doma se je pa to štenografijo menda v pijanosti, narobe prestavil, tako da se mu je resnica v laž predrugačila. Tem lažem mož niti sam ni mogel verjeti, zato tudi ni poslal čekarijo „Domovine“ ali „Narodnemu listu“, pač pa „Slov. Gospodarju“, češ ta ima dober želodec ter vsako laž dobro prekuha; ti vboji neumni klerikalci pa vse povzijejo; mi jim želimo dober tek! Kadar hoče kdo kako laž v svet spraviti, naj jo le izroči „Slov. Gospodarju“, ta ima nato patent av. Li-guarija... „Slov. Gospodar“ pa tudi lahko izprevidi, da ga s tem zasramujejo in ob „dobro ime“ spravljajo v kolikor ga ima še pri klerikalcih. Ti slabotneži itak vse podpisujejo, kar se jim predloži. Tako nam pišejo kmetje! V „Fihposovem“ poročilu je torej 32 laži!!! Zanimivo je pač tudi to, da je „Fihposov“ poročevalec hud „narodnjak“, „Pack schlägt sich, Pack verträgt sich“. Kadar se gre proti kmetu, takrat se združijo prvaški klerikalci prav hitro

z Žurmanovimi „narodnjaki“. Saj smo na shodu pri Smehu sami videli, da so narodnjaki (doh-tarski pisarji!) člani farškega mladeniškega društva hujekali, da naj vpijejo. Ali ko so klerikalci živo zasramovali Robleka in Ježovnika, takrat se niso ti junaki „narodnjaki“ upali besedič ziniti. Sramota!

Šolski škandal v Hardeku pri Ormužu po-staja vedno hujši. Poročali smo zadnjič, na kako nepostavni način sta onemogočila šole-vodja Raišp in prvaški „odrešenik“ dr. Onulec sejo krajnega šolskega sveta. Ker so kmetski zastopniki hoteli Raišpa malo za ušesa prijeti in mu javno povedati, da je že čas napraviti konec šolskemu škandalu, se je sejo onemogo-čilo. Zato pa se bode že dobilo sredstev, ki bodo tudi te pravke vkrotili. V javnost mora priti, kakšne razmere vladajo na hardeški šoli. Ravno kar se nam poroča v tem oziru zanimivi slučaj, ki označi prav jasno učiteljske zmožnosti Raišpove. Ta vzor-učitelj bi imel pred kratkem otroke nekam peljati. V ta namen so morali otroci v vrsti šolo zapustiti. Neko dekletce, hčerka kmeta iz Pavlovcev, pa je stopilo iz vrste in šlo na stranišče. To gotovo ni bilo prav, kajti otrok bi moral preje za dovoljenje prositi. Ali da bi bil to tako veliki greh, da je otroka pobija in premeta, tega ne verujemo. Ko je prišlo dekletce namreč nazaj, dal mu je Raišp na desno in na levo par klofut; otrok se začel jokati in tekel v šolsko sobo, vzor-učitelj Raišp pa za njim. Ker dekletce ni takoj tiho postalo in sobo zapustilo, prijel jo je Raišp za kiti in pahnil proti vratni. Vsled tega je dekletce na tla padlo in se je precej težko na glavi poško-dovalo. Baj je tudi par minut nezavestno na tleh ležalo. To je škandal! Ko je otrokov oče to izvedel, bil je razburjen in je takoj Raišpu pial, da ga bode sodnijsko naznanil, ako ne pride za odpuščanje prositi. Zdaj je čutil vzor-učitelj, da mu huda prede. Šel je vsled tega k distriktnemu zdravniku g. dr. K., ki mu je pri-jatelj in šla sta proti domovju razžaljenega kmeta. Gospod dr. K. pa je ob večernem času že precej — truden. Pot ni prekratka in tako so se dohtarjeve roke že precej tresle, ko je otrokovo glavo preiskaval. Vsled tega je prišel s svečo preblizo las in je osmodil otroku kite! Človek ne ve, ali bi se smejal ali jezil... Na vsak način pa povemo še enkrat: Šolskemu škandalu v Hardeku mora biti konec in preje ne bodemo mirovali, dokler se razmere ne pre-drugačijo!

Letošnje vino in fajmoštri. Prijatelj nam poroča: Letošnje leto imamo res krasno kapljico, tako da marsikaterega iz ceste spravi in ga na tla položi. Pred par dnem vračal se je znani vinski prijatelj gosp. Sporthakel, župnik v pokojju pri Sv. Petru na Medvedovem selu mimo sv. Trojice; tam ga je položila božja kapljica pod neko drevo. Mož tam leži in leži. Na enkrat pride mimo neki posestnik, gleda in gleda in, ko vidi pijanega fajmoštra postalo je kmeta sram. Fajmošter vzdigne glavo, kmet ga pa pozdravi: „Dober večer, Gospod!“ On odgovori: „Bogdaj“, in kmet gre naprej. Nato župnik gori zleze in ker vidi malo kočico, gre tja ter vpraša neko ženo: „Kdo pa je ta mož, ki je šel zdaj mimo mene?“ Žena odgovori, da je to njen sosed. „Ljuba žena“ pravi gospod bodite toliko dobri in mu rečite, da ni treba ni-komur praviti, da sem malo vinjen, drugače sem gotovo spet v peklenem „Stajercu“... No, gospod fajmošter, pomagala ni vaša prošnja, kajti vse pride na dan! Sicer pa niste vi krivi, temveč ta presneta vinska kapljica, ki je letos tako močna...

Pri dveh zaspati... V Rogaški Sla-tini se je vršila pred kratkem zanimiva ob-ravnava. Šlo se je zaradi dveh „usmiljenih sester“, enega poljuba na desno, enega na levo in enega kaplana. Našim čitateljem je dogodek itak znan, ker smo o njem pisali. Vrli napred-njak, krojaški mojster g. Joh. Vidgaj je bil tožen, da je v neki gostilni celi dogodek pove-dal. Tožnik je bil prečastiti in še enkrat pre-častiti kaplan Kranjc. Že prva obravnava je bila zanimiva. Dokazalo se je namreč pred sod-nijo s pričo, da so pili kaplan in sestre, da so skupaj proti farovžu korakali, da se je slišalo cmokanje... Kaplan je vsled tega predlagal, da se dotični usmiljenki povabi. Zato je bila

obrnava preložena na 14 dni. In kaplan se je peljal po svetu... Vse je bilo radovedno, da izpozna ti lepi nuni... Ali glej, — kaplan je pripeljal le dve stari ženski, tako da je vsakdo, kdor jih je videl, rekel: rajše bi se dal bičati nego kaj takega poljubovati... Niti sodnik n, verjel, da bi imel kaplan tako slabo „gusto“... Ali mi vprašamo kaplana: Ali so vse usmiljene sestre, ki prihajajo k njemu, tako stare? Zdi se nam, da so prišle malo preje zale, mlade punčke... Vsi črnuhi so se veselili, da bo g. Vidgaj kašo pihal. G. Druskovič, farška „tagespošta“ je letal od hiše do hiše in pravil, da bo Vidgaj naj-manje 1 mesec zaprt. Pobiral je besede po krčmah in jih nosil v farovž. In ta mož se šteje celo za „boljšega človeka“!... Fantje pa pojejo še vedno lepo pesnico: „Pri dveh zaspati so težke reči“...

Iz Ragoznice pri Ptuj nam poročajo: Mislili smo, da so se klerikalci nekoliko poboljšali, ker smo svoj čas že veliko opisali njih prvaško in klerikalno navadno ravnanje. A zopet ne morejo mirovati, menda ker nimajo zdrave duše v svo-jem telesu. Zdaj napadajo moža Antona Arnuga ker je ta obiskal miroljubnega duhovnika na Koroškem. Na tem mi ne mislimo in čutimo nič slabega, če kdo obišče dobrega pravega du-hovnika in namestnika božjega, ker ta sploh rad sprejema pravične in pobožne vernike, da jih v dobrem potrdi, slabe pa da jih podučí k do-bretnu, boljšemu znanju in jih k večji popol-nosti pripelja. Ker pa ta zvesti namestnik božji ve besede, katere je naš gospod in učenik izre-kel nad Cahejom: „stopi doli, še danes hočem biti v tvoji hiši“, tedaj rad sprejema ne glede na narod in stranke svoje ljube vernike in druge. Pa so se že takrat jezili in togotili napuhjeni in hinavščine polni farizeje in pismouki nad besedami Kristusovimi, ki jih je izrekel nad Cahejom. Ravno tako še dandanes se jezijo in togotijo naši Ragozniški farizeje in pismouki nad dejanjem, ko se nič ni slabega mislilo, veliko manj pa storilo. Pišejo, da jim ni nič na tem, misliti, pa je vendar ker niso bili oni po-vabljeni, jim je žal ker drugače ne bi nič o tem pisali. Zatorej pazite, sedaj je sveti čas, čas pokore da se poboljšate vi Ragozniški farizeje in pismouki; ako se ne poboljšate ne bode-te tedaj vroči in ne mrzli, ampak „mlačni“; take pa bode večni sodnik pljunil iz svojih ust.

Zborovanje kmetijske družbe v sv. Jurju ob Pesnici. — Za nedeljo dne 15. t. m. je šen-tiljska podružnica oznanila v gostilnici župana Kammererja zborovanje. In res se je zbrala ve-lika večina naših posestnikov. Bilo jih je toliko, da mnogi niso mogli dobiti sedeža. Nekateri kmeti so pripeljali tudi svoje sine s seboj; tako je prav: fant naj hodi med pametne može, ne pa med šnopsarje ali pa v razne bratovščine, kjer le božji čas trati, koristnega pa nič ne slišijo. Ob določeni uri je vrli naš načelnik Rep-nik pozdrvil došle in predstavljal Juvana, gene-ralnega sekretarja kmetijske družbe v Gradcu. Ta gospod je v živih besedah razkladal, kako potrebno je za kmeta knjigovodstvo, a potem je govoril še o drugih kmetijskih zadevah. Z velikim veseljem so poslušali njegov lepi govor. Nikoli ni pozabili njegovega nauka, da se morajo kmeti kakor brati ljubiti med seboj in zmiraj trdo držati skupaj, da jih razni ljudski zapeljivci ne bodejo zmiraj vlačili za nos in jih ne bodejo še za naprej nearamo gulili, kakor so to do zdaj. Dobro si je zapomniti tudi njegove zlate besede: „Kmeti, ne zanašajte se na druge! Poma-gajte si sami in Bog Vam bode pomagal!“ — Potem je govoril gosp. Kellenberger, opo-minjajoč kmete, naj zmiraj ostanejo zvesti kmetekemu stanu in kmetijskemu društvu ter naj ne izgubijo zavoljo raznih nesreč veselja do naše matere zemlje. — Na zadnje je še g. na-čelnik pregovoril nekaj navdušenih besed, ki so šle kmetom do srca. Zato pa prav lepa hvala gospodom, ki so prišli od daleč za njihov trud! Kmetje jih prosijo, naj jih kmalu zopet razve-seljijo. — Kmetom v drugih krajih pa moramo za vzgled povedati, da je velika večina tamoš-njih posestnikov vpisanih pri kmetijski družbi.

Požarna hramba v Gamsu pri Mariboru je imela p. l. 29 izvršujočih članov. Obdržala je 11 shodov, 10 dnevnih in 2 nočne vaje. Po-magala pa je pri 8 požarih. V odbor so bili izvoljeni: nadučitelj Hofbauer (hauptman), krčmar

Asinger (namestnik), učitelj Cape, F. Odleht začu V. Krois, M. Scharz, V. Sekionik, F. Hauptni p K. Menhart in H. Lepenik. 1,403 40

Proti izseljevanju v Kanado. Velika gospa je izdarska kriza v Severni Ameriki je vplivala tučka. Re na Kanado. Po celi deželi je jako težko dele 38 40 dobiti. Kanadska vlada pusti v deželo tudi le taitje kar ljudi, ki prihajajo naravnost iz svoje domovnice, de in imajo (do aprila 1908) 250 K ali (od aprilej paz naprej 150 K denarja. Odvetovati je prej v Porvask način izseljevanje v Ameriko! novefo

Popravek. V zadnji številki smo objavila. L. 1 med imperati častno izjavo Aleks. Borovnika. Pologova 2 to izjavo je podpisan kot priča tudi g. M1897. Gradisch nign. Vled pomote je bilo to im je pod popačeno v N. Gradišnik, kar s tem radi pat obte pravljamo. — V uvodnem članku zadnje številke za 2 vilke je napačno vpisano, da je župnik Kokoč, ker iz sv. Urbana. Kakor znano, je ta politikuj iz očet duhovnik župnik v Varmbergu pri Ptuj in m, ker j v sv. Urbanu!

Trgovino Schelger na Bregu pri Ptuj jpravit lastnik g. Scholger zopet otvoril in jo tudi zlenko n naprej toplo priporočamo. Zadeva je rešena. nh zlo

Umrja je v Ptuj gospa Leopoldina Murk Stegen mati člana našega strankinega vodstva. Zemljah tize naj bodi pošteni pokojnici lahka! 1! — 2

Zaprli so v Mariboru 20 letnega Francelanc St Sorko iz sv. Urbana nad Ptujem zaradi goljufije. Kra

Porotno sodišče v Mariboru je obravnavin in 13. t. m. o slepariji s koleki, katero so zagrewni šili pisarji ptujске okrajne sodnje. Toženi skradene bili pisarji A. Finžgar, Nace Marinič in Katlepo ž Wesjak. Mladenici so delali neumnosti, ali rae, H-ld mere so veliko krive. Wesjaku se ni moglo niteska Ad sar dokazati in je bil tudi takoj oproščen. Finžgar prosit je bil obsojen na 3, Marinič pa na 1 tedenka in strogega zapor. — Pohabljeni hlapec Johajo opre Plavček iz Zamarke pri sv. Lenartu je živel čaraka. prepiru z majerjem Johanom Krepek. Vzrok ala svoj bile babje klepetulje. Krepek je vsled teg 3 leta Plavčeku večkrat grozil, končno ga tudi napadel. Snež V pretepu je Plavček majerja ubil. Zato je bilko sko obsojen na 2½ leta ječe. — Kočarski sin Johzagrebl Laznik iz slovenjbistriške okolice je je v pretepadar še ubil kmeta Petelinška. Surovi lopov je b Obsti obsojen na 3½ leta ječe. ka v t

Smrtna nesreča. Na Ptujski gori je mazušenega mlinar Vogrinec mašino. Transmisija ga je pi jela in mu glavo zmučkala. Nearečnež, ki z pušča vdoro in 3 otrok, je bil takoj mrtev. Najre no 1 32 a kron

Iz Koroškega.

Grafenauerjeve „zasluge“. „Freie Stimmen“zato g pišejo: „Zakaj se je ravno Grafenauerja protaka letu žiralo? — 1. Ker psuje na vseh svojih shodi 2.500 državne in deželne oblasti ter hujaka ljudstvo. — 2. 1. Ker je iznajdel kot načelnik krajnega šolskegpetrskil sveta neki novi način zaračunjenja. — 3. Ker z vojz zadržuje svoji domači vasi dobavo vrečne vodcev v l da ne bi bil njegov mlín oškodovan. — 4. Keje zgoc je v deželnem zboru na eni strani za regulacijcev us potokov in rek, na drugi pa proti regulacijdi, po glasoval. — 5. Ker je ustanovil doma lovár jih po družbo, ki obsega 60 kmetov, medtem ko j nastopil v deželnem zboru proti izvrševanju lon od strani kmetov. — itd. Res, čudni patron ta ogler!

Škandal v sv. Jakobu (Rožna dolina), k3. st. teg lišaja po boročamc (krtiča) ložili, postaja vedno občutnejši. Preiskava sica še ni končana, ali vse kaže, da so bile našim dre trditve resnične. Dokazano je že danes, da iktičnejši velikanska svota v občinski bli mučno in naj ga jni zmanjkala in da je Ražunova Pjho škoc vaška posojilnica na lahkcomiselnatega po način Kobentarju denari zposojaljetijski kol Te trditve se ne daje ovreči. Dobili smo od raišaj veli nih članov posojilnice pisma s prošnjo, da mno pa bi svetujemo, kaj naj storijo. Opozarjamo te m o škropi, srečne člane, ki se bojijo za svoj denar, m se je na vprašajo tamošnje naše zaupnike, ki jim bodo to drevj pravo svetovali. Župnik Ražun pa bi morda na li javno povedati, kako stoji stvar in kakšne gljalo, se rancije ima, da ne bodo nedolžni člani škol ah v kaj trpeli. To bi bilo možato, — ne pa lažnive Ppa ravno pravke pošiljati!

Napredna hranilnica za spodnjo Rožno do sadno lino v Borovljah („Unter-Rosentaler Spiskega loč peno. Za und Vorschuss-Verein“) razposilja svoje računi vja našim poročilo za l. 1907. Število članov se je Peno. Vrš višalo za 26 in šteje danes 636. Denarni prior drevj

dlak, met zadnjega leta je znašal 1.496.411 kron, laas, skupni promet od časa ustanovitve pa čez 10.453.407 kron. Za splošno koristne namene spo- to je izdalo doslej 18.440 kron od čistega do- bička. Rezervni sklad se je povišal od 34.120 K dela na 38.402 kron. Priporočamo to napredno po- take djetje kar najtopleje. Kam vodijo prvaše po- sovine, dokazuje dovolj slučajev v sv. Jakobu. Prila Torej paite, kadar vlagate ali izposojate denar!

Porotno sodišče v Celovcu je sodilo čez Gmornovo Smeričnik iz sr. Valpurge zaradi po- avili žiga. L. 1889 je izgubil oče obtoženke brez sledu. Pod njegova žena je vodila gospodarstvo do smrti M. l. 1897. Ostalo je 7 otrok, med njimi obtoženka, ime ki je podedovala 288 gold. Posestvo je prevzel po-brat obtoženke in ga prodal nekemu Kernma- šte- jerju za 24.000 K. Obtoženka ni mogla več de- kolj- lat, ker je bolhna. Poskusilo se je zato, da jo- di bi iz očetove dedščine še 1000 K dobila, pa ni- ne- lo ker je bila ena sestra nasprotna. Iz mašče- ranja je zažgala Hanseljevo posestvo; ogenj je- je napravil za 15.000 K škode. Sodnija je obsodila- toženko na 3 leta težke ječe. — Vred pravno- stnih zločinov je bil obsojen hlapec Tomaž Šubic iz Stegendorfa na 20 mesecev ječe. Ta Šubic je- sploh tiček, kajti doslej je bil že 31 krat obso- en! — Zaradi tatvine je bil obsojen hlapec Franc Stadlober iz sv. Johana na 2 leta težke ječe. Kradel je kakor sraka. — Zaradi raznih- tatvin in vlovov sta se imela zagovarjati cigana Jungwirt in Held. Ko sta imela precej denarja- ukradenega, sta v B-ljaku nove obleke kupila- in lepo živela. Jungwirt je bil obsojen na 6 let- ječe, H-lid pa na 13 mesecev ječe. — 19 letna- de- Priska Adelbrecht, dekla iz Straganc je umorila- 18. prosinca v hlevu novorojenega otroka. Ob- toženka in svojega dejanja tajila in porotniki- an so jo opustili, ker je baje duševno slabaja. — l v Kocarska hčerka Treza Santner iz Toplice je- so obla svojega strica Petra. Zato je bila obsoje- na 3 leta ječe.

Sneženi plaz je napravil nad Svetokrvjo bil veliko škodo. Lavina je uničila pet lesenih hišic oh. in zagrebla dva hlapca, ki pa sta se k sreči pu- vendar še rešila.

Obstrelil se je lajtnant O. Grafoner 17. peš- polka v Celovcu. Ranil se je težko. Vzrok po- skušenega samomora ni znan.

Po svetu.

Najrevnejši kralj je kralj Jurij grški, ki ima letno 1.325.000 drahem, to je okoli 1 1/4 mili- jona kron dohodkov. To je za kralja premalo in zato ga podpirajo Anglija, Francija in Rusija vsaka letno za 10.000 K.

2.500 delavcev ustrujenih? V bližni mesta Iquique (južna Amerika) so stavkali delavci v salpeterskih jamah. Večkrat je prišlo do spopa- dov z vojaki. Pred nekaj tednov je bilo 300 de- lavcev v boju ubitih. Zdaj pa poročajo listi, da se je zgodil boj, v katerem je bilo 2.500 de- lavcev ustrujenih. Ako se ta krvava novica- potrdi, potem je to pač najgroznejši dogodek, kar jih pozna zgodovina delavskih štrajkov.

Gospodarske.

Ostrgavanje mahu in lišaja po sadnem drevju. V 3. št. tega lista, se je priporočalo ostrgavanje mahu in lišaja po sadnem drevju. Za to, res prepotrebno delo, priporočamo razno orodje, to je trojna strgula, in dvojna ščet (krtča). No, kdor je že skušil lišaj in mah po sadnem drevju ostrgavati, in naj si bode tudi z naj- praktičnejšim orodjem, prepričati se je moral, da je to jako mučno in dolgočasno delo. Da, to delo provzroča- ti, in naj se še tako pozorno vrši, po drevju ne ravno majhno škodo s tem, da strgule in ščeti, kaj dosti cvetnega popja odvala. Mnogoletne skušnje na kranjski kmetijski šoli na Grmu so dokazale, da se zamore mah in lišaj veliko hitreje in primeroma popolneje in po- sebno pa brez vse škode z drevja odpraviti, ako se to kar nič ne ostrguje, ampak le z modro galico ravno tako škropi, kakor se vinski trto zaradi peronospor. Ko se je namreč v sadovnjaki kmetijske šole na Grmu sadno drevje z modro galico zaradi kaj obilnega fusi- kladija na listu škropiti začelo, ter to vsako leto po- navljalo, se je izkazalo, da je škropljenje glede fusika- dija kaj malo hasnilo, popolnoma izgubil je pa po- vejah v kaj obilni meri nahajajoči se rumeni lišaj. Da je pa ravno škropljenje lišaj odpravilo ter da ni znabiti sam od sebe izgubil, dokazala je istina, da je bilo soso- dovo sadno drevje, katero je le cesarska cesta do šolskega ločila, pa ni bilo škropljeno, kakor pozlačeno rumeno. Zato naj bo škropljenje lišajavega sadnega drevja našim domačim sadrjemcem najboljše pripo- ročeno. Vrši naj se pa to delo dvakrat, v prvič prej kakor drevje ozeleni, v drugič pa pozneje še enkrat, ko

je drevje že odcvetelo. Za škropljenje služijo škropilnice, ki so nalašč za to prirejene, sicer se pa škropi drevje lahko tudi z navadno trtno škropilnico, ako se ji na- stavi tako dolgo gumijev cev, da sega ta, ako jo po- trdimmo na dolgo palico, do drevesne krone. Škropljenje služi kolikor toliko tudi proti fusikladiju. R. Dolenc.

Vežnja trt ni tako priprosto delo, kakor bi človek mislil. Posebno vežnja napenjalcev (šparonov) zahteva precej znanja in razuma. Pred vsem je pomisliti, kje hočemo vzgojiti les za prihodnje leto. Tam bomo napenjalce vpognili navzdol. Ker sili trtni sok vedno le kvišku, požene na najvišjem vpognjenem mestu krepka mladina. Kedar režemo, paziti moramo toraj na to, da bodo napenjalci, ako hočemo vzgojiti na njih mladiko, vselej blizu trte bolj visoko privezani nego na koncu. Kjer to ni mogoče, kakor n. pr. pri latnikih, skušali bomo doseči krepke poganke ob vazonju mladik s tem, da te poslednje upognemo na stran in šele potem bolj navzgor. Na vsakem vpognjenem mestu se sok za- ustavlja. Za vežnjo trt po zimi se uporabljajo navadno beke. Pretrdo ne smemo pa trte zavezati, posebno pa ne debila. Ako zavežemo pa napenjalce blizu veje jako trdno, zastajal bo na dotičnem mestu tudi sok in posledica temu bo, da se grozdje bolj močno razvije, vendar pa se spodnji del trte (korenine) oslabi, ker ne dobiva iz lista toliko redilnih snovi.

Jabolčni in hruškin cvetoder (Anthonomus pomorum in A. piri) sta mala hroščeka, ki sta si v obliki in v škodi jako podobna. Prvi se nahaja pa na jablunu, drugi na hruški. Pri nas dela posebno drugi cvetoder mnogo škode. Kdo ni opazil še proti koncu marca in začetku aprila na hruškinem drevju razjedanih popkov? Vidite, to je naredil hruškin cvetoder in sicer samica. Najrajši zajeda cvetne popke. V rano, ki jo izdolbe, znese potem hrušček par jajčic, iz katerih iz- lezejo v osmih dneh majhni črvički. Ti žrejo potem v popku dalje, dokler ga ne kmalu pokončajo. Potem se navadno v cvetu tudi zabubijo. Včasih dobimo na dre- vesu tudi polovico razjedanih popkov. Zato je škoda lahko velikanska. Proti cvetoderu bojujemo se najboljše na ta način, da ovijemo meseca marca papir, ki ga na- mažemo potem z lepljivo tvarino, najboljše s petrino, podobno, kakor delamo to proti malemu pedicu, ki napada osobito črešnje in češpe. Ker se nahaja pa mnogo hroščekov na drevesu, treba je drevo včasih potresti, da padejo na tla in so prisiljeni lesti potem vnovič proti vrhu. Na ti poti se vjamejo v lepljiv. Z drevja je hroščke stresati, najboljše rano zjutraj. Tudi je dobro, ako se postavi pod drevo kako ruho, v ka- tero se hruščki vjamejo. Kdor je videl prošla leta na svojem drevju mnogo razjedanih popkov, ta naj na- stavlja sedaj lepljive kolobarje in naj streša hroške z drevja! Petrina se še vedno dobi v Gor. kmet.

Da ne bo krompir prerano kalil, treba ga je hraniti v čimbolj hladnem prostoru in ne v visokih plasteh, marveč razgrnjeno. V nasprotnem slučaju bi se krompir preveč vrgel, kajti tudi krompirjevi gomolji dihalo, kakor diha vsako živo bitje. Tudi tema prouzroča, da krompir bolj naglo kali, zato so svetli prostori boljši od temnih. Če bi začel krompir poganjati, spravit ga je zato na svetlo. V svetlobi se napravi vsaj manjša kal. Ako hočemo imeti rano krompir, zasadi se lahko kar s to kaljo, ki je deloma ozelenela. Dolge, bele kali pa niso mnogo vredne. Krompirja, ki ima take kali, ne rabimo za seme, ker so izžrpale te kali iz gomolja že preveč redilnih snovi.

Sajenje trtnih divjakov. — Amerikanske trte, ki jih mislimo v zeleno požlahtniti, treba je zasadiati za 5 do 10 cm pod zemeljsko površino. Da se pa trta v zemlji ne zaduši, napraviti je nad njo klobuko podobno jamico ali pa preko cele trtne vrste brazdo. Trte, ki jih tako sadimo, so lahko za 5 do 10 cm krajše nego na- vadne. S takim zasajenjem hočemo doseči, da požene trta bolj nizko svoje poganke in zato jo zamoremo bolj blizu zemlje požlahtniti. Tudi postane taka trta bolj ravna in zato ne trpi radi tega toliko vsled obiranja pogankov, ki nastajajo na zakrivljeni podlagi.

Kako globoko je sejati? — To se ravna po velikosti semena, po zemlji in po času, ko sejemo. Čim- bolj je seme debelo, tembolj globoko se ga lahko zagrebe, ker zamore debelo seme napraviti mnogo daljšo kal od drobnega. Ako pride drobno seme pre- globoko v zemljo, uporabi kal vse rezervne snovi, ki se nahajajo v semenu, še prej, nego pride vrh zemlje in ozeleni. Taka kal potem usahne. Ker potrebujemo seme pri kalenju mnogo zraka, zato se seje lahko v rahli zemlji bolj globoko, nego v težki, za zrak neproderni zemlji. Če ne dobiva seme dovolj svežega zraka zaduši se v ogljenčevi kislini (sapa), ki jo napravlja v zemlji seme z dihanjem. Ako sejemo pred zimo ali po zimi, deti je seme bolj globoko, nego spomladi in sicer radi tega, ker seme v hudi zimi lahko pozebe. Ozimino in zimski grah je toraj vselej sejati bolj globoko, nego jaro žito. Ozimina, ki je globoko sejana napravlja tudi bolj globoko svoje korenine, zato ji zmrazav tako lahko ne škoduje. Preplitvo sejanje tudi ni pravo, ker se zemlja na vrhu rada posuši in zato ne more seme kaliti. Še bolj ne- varno je, ako se seme napoji z vodo in se potem spet osuši. Tako seme izgubi kaljivost. Tudi prevelika solčna svetloba škoduje kalenju. Zato se ne sme seme puščati na vrhu zemlje. Navadno se računa, da je treba zagresti seme 3 do 5 krat tako globoko, kot je seme debelo. Debelo seme je podkopati ali podorati, drobno seme pa podvlčiti ali podgrabit. Prav drobno seme se lahko tudi povalja.

Loterijske številke.

Gradec, dne 7. marca: 5, 65, 54, 14, 26.
Trat, dne 14. marca: 81, 26, 3, 79, 12.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Juršič v Pakracu. Opozarjamo na njene inserate in jo najtopleje priporočamo. Tvrda Kari Koclan tovarna za sušno, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu prične ravnokar razposiljati nove vzorce obširnega sklada letne robe za gospode in gospe. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpolčko firmo obrne ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča.

Promet razposiljalne trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupcem pravočasno ugod. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in muštru. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladišnih o registrov. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavimo, koliko oseb in koliko delavske moči je v tej zalogi potrebno. Razposiljalna hiša Hanns Konrad vslužuje zdaj 200 oseb; njih delo najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega kolektora katerega dobijo vsi kupci te firme zastoj in poštine prosto.

Denarna posojila

vsake velikosti po 4 do 5%, proti dolžnemu listu z ali brez pric za jamstvo, plača se v mesečnih obrokih v 1—10 let. Brez posredovalnih pristojbin. Posojila na realitet po 3 1/2%, na 30—60 let, najvišje. Večja financiranja. 212 Hitro in diskretno se vse vrši.

Administracija

„Börsen-Courier“ Budapest, Postfach. Porto za nazaj se pros. Prosi se nemško korespondenco.

V najem

se da od 1. junija na več let pol hiše s tremi sobami, spso- bna za vsakega rokodelca in penzionista; hiša je zidana, z opeko krita, prav na lepem kraju, blizu farne cerkve in pošte; kateremu ugaja naj se do 1. aprila oglasi, ker potem bi bilo prepozno; ako se ka- teremu dopade zna pa kupit. Več pove lastnik Franz Donnik, Sv. Lovrenc nad Mariborom, št. 131. v trgu. 209

Pekovski učenec

se sprejme pri Heinrich Simonitsch, pekovski mojster v Zeltweg, Zg. Štajersko. 208

PIPE

iz Bruyère lesa prima kvalitet, iz pravega, nevničljivega Bruyère-lesa. Gladka glava z daleč za- vitim Bruyère-odlivom, viš- njati ror, na- ustnik iz roga in slah, cena 21 cm. dol- ga K 1-50. Ista pipa, ali z okoli rezano Bruyère-leseno glavo K 1-80. Največja izbera v re- kvizitah za kadenje dobite v mojem ceniku, ki se razposilja zastoj in poštine prosto. Dobi se pri: c. in k. dvornem liferantu

Hanns Konrad

razposiljevalna hiša 690 Brūx št. 876 (Češko.) Zahtevajte v lastnem interesu moj bogato ilustrirani glavni cenik s čez 3000 podobami zastoj in poštine prosto.

Dva učenca

se sprejmeta pri firmi H. Moreilly's Wtw., slikarska delavnica in prodajalnica barv- nega blaga, v Ptuj (Bahn- hofgasse) 213

Učenec

zmožen slovenskega in nem- škega jezika in dobro izolan se sprejme pri Jos. Strim- z, trgovina z špecerijami bla- gom v Celju. 196

Cirkularist

se takoj sprejme na parni žagi v Koprivniku pri Kočevju z dobro plačo. 177

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkam na pis- mab), in dopisnice s sliko iz- deluje po vsaki poslani foto- grafiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinertov št. 130. Ceniki se pošljejo na zahte- vanje brezplačno in franko. 183

Lepo posestvo

blizu Ptujja, sposobno za vsa- kovrstne pridelke, se proda za nizko ceno. Naslov pove upravnishi „Stajerka“. 182

Krasno malo posestvo

blizu Maribora v prav lepim stanovanjem se pod roko takoj proda. Natančnejša pojasnila da g. Mat. Fekl, gostilničar in župan v Rosveinu pri Mari- boru. 126

Kovaškega pomočnika

sprejme takoj Anton Ferenčak, kovač v Bre- žicah ob Savi. 168

Na prodaj

je lepa hiša, tik trboveljskega premostokopa; v taisti je 9 sob, prodajalnica 2 kleti, zraven je vrt in je za mesec 115 kron dohodnina. Hiša je pripravna za vsako obrt. Natančnejša pojasnila da lastnik Franc Žagar, posestnik in čevljar v Trbovljah. 204

Kron 5000 zaslužka

plačam tistemu, ki dokaže, da ni moja čudežna kolekcija 600 komadov za gold. 2-50

priložnostni nakup, t. s.: 1 prava svic. zist. Roskopf patent žepna ura, gré natanko in dobro, regul. s pisмено 3 letno fabrično ga- rancijo, 2 amerik. zlato-double prstana (za gospoda in damo) 1 angl. pozlač. garnituro, obstoječo iz masnetih, ovratnih in prsnih gumbi, 1 amerik. žepni nož 5 delov, 1 eleg. židana kravata, barva, in muštra po želji, največjišji facon. 1 krasna knjižica za kravato s simili-briljanti, 1 nežna damaka broša zlatna novost, 1 potrebna toaletna garnitura, 1 eleg. usnjati portmoné, 1 par amerik. boutons s imit. kameti, 1 par angl. vremenških barometrov, 1 seisonski album s 36 umetn. najlepših razgledov sveta, 1 krasni vratni ali lasni koljer s pravimi mineralnimi biseri, 5 indijskih čudo-delni- kov-vragov zabava vsako otroku in še 350 kom. raznih predmetov, ki so v vsaki hiši potrebni in koristni zastoj. Vse skupaj z eleg. zist. Roskopf patent žepne ure, ki je sama dvojno sveto vredne, točka samo gold. 2-50. Dobi se po povzetju ali naprej plačilu (tudi svetovna razposilna hiša, znamke) pri S. Urbach, Krakeva št. 101.

N. B. Ako se naroči 2 paketa, pridra se 1 prama ang. bri- tev ali 6 ff. volnenih žepnih robcev gratis. Ako ne dopade denar takoj nazaj, torej vsaj riziko izključno.